

Työvoima-avustaja Risto Laakkonen
SUOMEN SUURLÄHETYSTÖ

Suomen - Ruotsin välinen muuttoliike tammi - elokuussa -77 ja suomalaisen työ- voiman sijoittumis- mahdollisuudet Ruot- sin työmarkkinoille syksyllä 1977.

Suomesta muutti Ruotsiin kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana 1977 alustavien muuttolukujen mukaan 9 513 Suomen kansalaista ja Ruotsista Suomeen 3 318 Suomen kansalaista. Suomen muuttotappioksi saadaan tammi-elokuun aikana 6 195 Suomen kansalaista.

Vuonna 1976 Suomesta muutti Ruotsiin 15 734 Suomen kansalaista, paluumuuttajien määrän ollessa 6 365. Suomen muuttotappio oli vuonna 1976 9 369 Suomen kansalaista. Kuluvan vuoden tammi-elokuun muuttotappio on yli puolet suurempi kuin viime vuonna kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana, jolloin muuttotappioksi kirjattiin 2 861 Suomen kansalaista. Osa muuttotappiosta aiheutuu heikentyneestä paluumuutosta. Vuoden 1976 tammi-elokuussa paluumuuttajien määrä oli 4 448, vastaavan luvun ollessa 1977 3 315. Suomesta Ruotsiin muutto oli talvella 1977 poikkeuksellisesti voimakkaampaa kuin heinä-elokuussa. Tammikuussa 1977 Suomesta muutti 1 812 Suomen kansalaista Ruotsiin, mikä on korkein kuukausikohtainen maastamuuttoluku kuluvana vuonna. 1976 suurimmat maastamuuttoluvut ajoittuivat loka-

ja marraskuulle. Erillisestä liitetaulukosta ilmenee muuttoliike kuukausittain 1976 sekä tammi-elokuussa 1977.

Ruotsin heikentyneestä työllisyystilanteesta johtuen muuttoliike ei voine syyskuukausien aikana nykyisestään voimistua. Uuseat siirtolaisvaltaiset työalat ovat tällä hetkellä vaikeuksissa, joiden odotetaan edelleen kasvavan. Näistä työaloista mainittakoon teva-teollisuus ja autoteollisuus. Esimerkkinä autoteollisuuden vaikeuksista voidaan pitää Saab-Scanian Trollhättanin tuotantolaitosten suunnitelmia pakkolomauttaa joulupyhien yhteydessä 3 000 työntekijää 12 työpäivän ajaksi. Saab-Scanian Trollhättanin kokoonpanotehtailla työskentelee kaikkiaan 4 000 työntekijää, joista 1 200 on Suomen kansalaisia. Terästeollisuuden puolella on odotettavissa lomautuksia myöhemmin syksyn kuluessa. Fagerstan terästehdas, joka työllistää runsaasti suomalaista työvoimaa, on jo ilmoittanut tuotannon osittaisesta pysäyttämisestä tietyillä osastoilla.

Pääosa Ruotsin työmarkkinoilla työskentelevästä suomalaisesta työvoimasta on sijoittunut valmistusteollisuuteen, jossa työtilai-

suudet tulevat vähenemään 1977 50 000-60 000 työtillaisuudella. Ruotsin teollisuusliiton suorittaman yritystiedustelun mukaan työtillaisuudet tulisivat vähenemään 1978 41 000 työtillaisuudella teollisuuden puolella. Ainoastaan puunjalostusteollisuus ja kemianteollisuus arvioivat tarvitsevansa lisää työvoimaa 1978. Puunjalostusteollisuuden ennakoima tarve on 1 200 ja kemianteollisuuden 50.

Teollisten työtillaisuuksien väheneminen ei kuitenkaan tapahdu dramaattisesti, vaan siten, että työvoiman luonnollista poistumaa ei mainittavasti korvata uudella työvoimalla. Useimmissa ruotsalaisissa teollisuuslaitoksissa on tällä hetkellä työhönottokielto. Tämän vaikutukset näkyvät nuoriso- ja naistyöttömyyden kasvuna. Työmarkkinoille pyrkimässä olevat siirtolaisnuoret muodostavat kaikkein suurimmissa vaikeuksissa olevan ryhmän. Ruotsin viranomaiset pyrkivät ohjaamaan eri tukitoimpiteiden avulla julkiselle sektorille 20 000 nuorta työtöntä.

On todennäköistä, että Suomen työllisyystilanteesta johtuva muuttohalukkuus ja suunnittelemattomat muutot ja muuttoyritykset Ruotsiin vähenevät loppusyksyn aikana sitä mukaa kun Ruotsin puolella olevat tuttavat ja omaiset eivät ole omalta osaltaan enää houkuttelemassa työvoimaa Ruotsin kasvavissa vaikeuksissa oleville työmarkkinoille.

Suomalaisten työllisyystilanne

Ruotsin heikentynyt työllisyystilanne on heijastunut välittömästi maassa olevan suomalaisen työvoiman asemaan. Ruotsin työttömyyskassoiissa oli elo-syyskuun vaihteessa 1 770 työtöntä Suomen kansalaista, vastaavan luvun ollessa kuukautta aikaisemmin 1 400. Työttömyyskassoihin kuuluvista työttömistä Suomen kansalaisista 1 252 oli pitkäaikaistyöttömiä. Työttömistä Suomen kansalaisista oli 860 miehiä ja 910

naisia. Työttömyyskassoihin kuuluvat ne Suomen kansalaiset, jotka ovat olleet Ruotsin työmarkkinoilla ansiotyössä ja kuuluvat ruotsalaiseen ammattiliittoon.

Siirtolaisten työttömyysaste oli toista neljänestä 1977 koskeneessa työvoimatutkimuksessa 3,4 prosenttia, Suomen kansalaisten työttömyysasteen ollessa 3,7 prosenttia ja 1,5 prosentin ollessa työttömän maan kokonaistyövoimasta. Suomalaisnuorten (16–24-vuotiaat) kohdalla työttömyysaste oli 11:lla neljänneksellä 1977 miehillä 4,8 prosenttia ja naisilla 6,1 prosenttia. Samaan ikäluokkaan lukeutuvista kaikista nuorista oli miesten työttömyysaste 3,2 prosenttia ja naisten 3,5 prosenttia. Kielitaidon merkitystä työmarkkinoille pääsytssä kuvaa tanskalaisia ja norjalaisia nuoria koskevat luvut: alle 25-vuotiaista tanskalaisista ja norjalaisista miehistä oli työttömänä 1,4 prosenttia ja naisista 6,5 prosenttia. Suomalaisnuoria heikommassa asemassa olivat Pohjoismaiden ulkopuolelta tulleet nuoret: alle 25-vuotiaiden ei-pohjoismaalaisten miesten työttömyysaste oli 7,9 prosenttia ja naisten 6,9 prosenttia.

Ruotsin työmarkkinahallituksen elokuuta koskevista työnhakijatilastoista ilmenee, että Ruotsin työnvälitystoimistoissa oli elokuussa yhteensä 9 872 Suomen kansalaista työnhakijoina. Lukuun sisällytetään kaikki työnhakijatyypit: työttömät, tilapäistyössä olevat työnhakijat sekä vakituisessa työssä olevat henkilöt, jotka haluavat vaihtaa työpaikkaa. Työttömien Suomen kansalaisten määrä oli 11:lla neljänneksellä 1977 hieman yli 5 000. Tällä hetkellä luku on kasvusuunnassa. Elokuussa Ruotsin työnvälityksessä oli 3 322 uutta suomalaista työnhakijaa, vastaavan luvun ollessa kuukautta aikaisemmin puolet pienemmän. Työttömiä Suomen kansalaisia koskeviin lukuihin ei ole sisällytetty työllisyyskoulutuksessa, työllisyystoissa ja suojatöissä olevia Suomen kansalaisia.

Liitetaulukko

SUOMEN JA RUOTSIN VÄLILLÄ MUUTTANEET SUOMEN
KANSALAISET 1976 JA 1977

Kuukausi	Suomesta muuttaneet		Suomeen muuttaneet		Muuttovoitto	
	1976	1977	1976	1977	1976	1977
Tammikuu	939	1812	617	585	- 322	- 1227
Helmikuu	964	1437	481	400	- 483	- 1037
Maaliskuu	930	1279	360	310	- 570	- 969
Huhtikuu	991	995	417	354	- 574	- 641
Toukokuu	883	1005	522	424	- 361	- 581
Kesäkuu	844	612	756	252	- 88	- 360
Heinäkuu	887	1223	675	539	- 212	- 684
Elokuu	871	1150	620	454	- 251	- 696
Syyskuu	1729		560		-1169	
Lokakuu	2763		657		-2106	
Marraskuu	2844		423		-2411	
Joulukuu	1089		277		- 712	

Yhteensä	15734	9513	6365	3318	-9369	-6195
=====						